

Brussel, 10.10.2012
COM(2012) 601 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**betreffende de voornaamste bevindingen van het uitgebreide monitoringverslag over de
stand van de voorbereidingen van Kroatië voor het lidmaatschap van de Europese Unie**

{SWD(2012) 338 final}

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de voornaamste bevindingen van het uitgebreide monitoringverslag over de stand van de voorbereidingen van Kroatië voor het lidmaatschap van de Europese Unie

1. INLEIDING

De toetredingsonderhandelingen met Kroatië zijn in juni 2011 afgerond. Na het gunstige advies van de Commissie, de instemming van het Europees Parlement en het besluit van de Raad betreffende de toelating van Kroatië, werd het toetredingsverdrag op 9 december 2011 ondertekend (PB L 112 van 24.4.2012). Kroatië heeft het toetredingsverdrag geratificeerd en zal op 1 juli 2013 lid worden van de Europese Unie, mits het toetredingsverdrag door alle lidstaten wordt geratificeerd. Als toetredend land heeft Kroatië een actieve waarnemersstatus in de interimperiode vóór toetreding.

In de loop van de onderhandelingen heeft Kroatië een aantal verplichtingen op zich genomen die uiterlijk tegen de datum van de toetreding ten uitvoer moeten zijn gelegd, tenzij specifieke overgangsmaatregelen werden overeengekomen.

In haar strategiedocument en verslag van oktober 2011 en in het monitoringverslag over de voorbereidingen van Kroatië tot toetreding van april 2012¹ maakte de Commissie melding van de vooruitgang die door Kroatië is geboekt op de weg naar toetreding. De Commissie vermeldde ook een reeks gebieden waar nog verdere verbeteringen noodzakelijk zijn om aan alle lidmaatschapsvereisten te voldoen. Kroatië heeft een actieplan opgezet om de bevindingen van het monitoringverslag van april op te volgen. Het actieplan wordt thans ten uitvoer gelegd en een aantal maatregelen werd reeds goedgekeurd. Meer bepaald is de herstructurering van Brodosplit gevorderd, en zijn er discussies aan de gang in verband met de privatisering en de herstructureringsmodaliteiten voor 3. Maj en Brodotrogir. De uitvoering van de strategie en het actieplan voor de hervorming van het rechtsstelsel werd voortgezet en momenteel wordt een herziene strategie afgerond. De regering heeft aan het parlement nieuwe wetgeving ter handhaving voorgesteld. De staat van dienst op het gebied van de bestrijding van corruptie en de georganiseerde misdaad werd verder ontwikkeld en er werden eerste stappen gezet voor het opzetten van een commissie voor belangenconflicten. Op het gebied van de grondrechten werden amendementen op de antidiscriminatiewet en een nieuwe ombudsmanwetgeving goedgekeurd. De gesprekken met Bosnië en Herzegovina werden intensiever gevoerd om de nog bestaande problemen met het grensbeheer aan te pakken. Er werd vooruitgang genoteerd met de aanpassing aan de dienstenrichtlijn en op het gebied van de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties. Met ingang van juli 2012 werd de heffing respectievelijk de belasting op mobiele dienstverlening afgeschaft.

Volgens artikel 36 van de toetredingsakte moet de Commissie nauwgezet toezicht houden op alle verbintenissen die Kroatië bij de toetredingsonderhandelingen is aangegaan, meer bepaald inzake mededingingsbeleid, het rechtswezen en de grondrechten, vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. Voorts voorziet de akte erin dat de Commissie in het najaar van 2012 een alomvattend monitoringverslag aan het Europees Parlement en de Raad presenteert.

¹ COM(2012) 186 definitief.

In deze mededeling worden de voornaamste bevindingen samengevat uit het alomvattende monitoringverslag over de vooruitgang die tussen oktober 2011 en september 2012 door Kroatië is geboekt met de voorbereidingen op de toetreding; zij biedt een algemene beoordeling van het niveau van de voorbereiding voor lidmaatschap en belicht in het bijzonder de gebieden waarop nog verdere inspanningen noodzakelijk zijn om Kroatië klaar te maken voor toetreding op 1 juli 2013.

Het verslag evalueert de stand van de voorbereidingen van Kroatië op basis van de politieke en economische criteria voor lidmaatschap en op basis van de eis tot goedkeuring en tenuitvoerlegging van de wettelijke verworvenheden (het “acquis”) van de EU, als neergelegd door de Europese Raad van Kopenhagen in 1993.

De evaluatie is gebaseerd op informatie die is vergaard en geanalyseerd door de Commissie, met inbegrip van informatie verstrekt door Kroatië, en gegevens die door de lidstaten, door internationale en maatschappelijke organisaties naar aanleiding van hun regelmatige contacten met de Commissie zijn gedeeld. Het verslag is ook gebaseerd op de bevindingen van de Commissie uit haar regelmatig bijgewerkte monitoringtabellen, een hulpmiddel waarmee in detail de naleving van alle verbintenissen van Kroatië in de context van de onderhandelingen kan worden nagegaan.

Met dit verslag beoogt de Commissie eveneens Kroatië bij te staan met de verdere voorbereidingen tot het lidmaatschap.

2. NALEVING DOOR KROATIË VAN DE CRITERIA VAN KOPENHAGEN – SAMENVATTING VAN DE BEVINDINGEN

2.1 Politieke criteria

Kroatië voldoet verder aan de **politieke criteria**. Op alle gebieden die door de politieke criteria worden bestreken (stabiliteit van de instellingen ter garantie van de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en het respect voor en de bescherming van minderheden), werden de inspanningen voortgezet en begonnen de resultaten tastbaar te worden.

In december 2011 werden op een doeltreffende en transparante manier in een pluralistische context *parlementsverkiezingen* gehouden. Er zijn verbeteringen noodzakelijk wat betreft de actualisering van de kiezerslijsten, waarvoor de werkzaamheden reeds zijn aangevat. Op het gebied van de *overheidsadministratie* zijn verdere inspanningen nodig om het professionalisme van de openbare dienst te verbeteren. Het relevante wettelijke kader voor een moderne, betrouwbare, transparante en op de burgers gerichte openbare dienst moet worden vervolledigd en efficiënt ten uitvoer gelegd. In het licht van de recente substantiële herstructurering van de overheidsadministratie en rekening houdend met de extra verantwoordelijkheden die voortvloeien uit het EU-lidmaatschap, moet Kroatië onverwijld de tekortkomingen inzake administratieve capaciteit aanpakken die werden aangemerkt in het alomvattende monitoringverslag en ervoor zorgen dat de voltooiing van de voorbereidingen van het EU-lidmaatschap daardoor niet in het gedrang wordt gebracht.

Op het gebied van het *rechtswezen* werden de inspanningen om de onafhankelijkheid, verantwoordingsplicht, onpartijdigheid en het professionalisme van het gerecht te versterken, voortgezet. De hervormde nationale raad voor de rechterlijke macht en de nationale raad voor officieren van justitie hebben verder onafhankelijk gefunctioneerd. Beide organen zijn ermee doorgegaan om op basis van transparante, uniforme en objectieve criteria gerechtelijke ambtenaren te benoemen. Er zijn inspanningen nodig om het functioneren ervan te verbeteren,

speciaal in het licht van de toegenomen taken, onder meer de systematische en accurate toetsing van vermogensverklaringen en de proactieve toepassing van disciplinaire procedures. Er zijn verbeteringen nodig in de procedures voor de selectie en de benoeming van nieuwe rechters en aanklagers. Kroatië heeft verder diverse maatregelen ten uitvoer gelegd om het rechtsstelsel efficiënter te maken. Hoewel de achterstand van oude strafzaken verder is teruggelopen, is de afgelopen 18 maanden het aantal achterstallige civiele zaken toegenomen. Deze algemene trend van een stijging van onopgeloste rechtszaken, meestal van civiele en commerciële aard, overtredingen en handhavingssdossiers, is een punt van zorg. De herziene wetgeving ter handhaving, die door de regering in juli 2012 is aangenomen, moet door het parlement worden goedgekeurd en ten uitvoer gelegd om tot verdere concrete resultaten te komen.

Wat betreft de *strijd tegen corruptie* is er een aangepast wettelijk en institutioneel kader en de staat van dienst van de tenuitvoerlegging wordt voortgezet. De organen voor rechtshandhaving zijn proactief, speciaal voor in het oog springende zaken. De corruptie op lokaal niveau moet ook aandacht krijgen, vooral op het gebied van de aanbestedingen. Kroatië heeft zijn prestaties verbeterd op het gebied van een betere preventie door een aantal preventieve wettelijke instrumenten. Toch heeft Kroatië de wetgeving inzake belangenconflicten niet volledig uitgevoerd en heeft het de eerdere bepalingen over de criteria voor lidmaatschap van toezichts- en beheersorganen van openbare bedrijven tenietgedaan. Er zijn enkele prille stappen gezet voor het opzetten van een commissie voor belangenconflicten, na de publicatie door het parlement in augustus 2012 van de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling voor de selectie van de leden van deze commissie. De commissie moet zonder verwijl worden opgericht en zijn werkzaamheden aanvatten. Er dient aandacht te worden besteed aan de reikwijdte van de wetgeving inzake toegang tot informatie. Kroatië is gevorderd met betrekking tot politiesamenwerking en de strijd tegen de georganiseerde misdaad. De activiteiten werden voortgezet om de nationale wetgeving op één lijn te brengen met het EU-acquis en om toekomstige problemen in verband met de bestrijding van de georganiseerde misdaad binnen de EU te kunnen aanpakken.

Wat betreft de *mensenrechten en de bescherming van minderheden* worden de mensenrechten over het algemeen verder goed gerespecteerd, waarbij nog steeds bijzondere aandacht moet gaan naar de rechten van lesbiennes, homo-, bi- en transseksuelen (LGBT). De “gay pride”-evenementen in Split en Zagreb verliepen zonder grote incidenten en de Kroatische regering had zich garant gesteld voor de vlotte organisatie ervan.

Het respect voor en de bescherming van minderheden en culturele rechten zijn erop vooruit gegaan, via de uitvoering van maatregelen voor de bescherming van minderheden, onder meer het grondwettelijk besluit inzake de rechten van nationale minderheden. Het aantal leden van minderheden dat werkzaam is in de overheidsadministratie en het gerecht, blijft echter beneden het minimum dat in het besluit is vooropgesteld. Overeenkomstig de grondwet werden acht vertegenwoordigers van nationale minderheden verkozen tijdens de parlementsverkiezingen van december 2011. Kroatië moet echter een geest van tolerantie ten aanzien van minderheden blijven stimuleren, meer bepaald ten aanzien van Kroatische Serviërs, en maatregelen treffen ter bescherming van hen die nog steeds het slachtoffer kunnen zijn van discriminatie, vijandelijkheid of geweld. De Roma-minderheid leeft in bijzonder moeilijke omstandigheden en er blijven problemen bestaan op het gebied van onderwijs, sociale bescherming, gezondheidszorg, werkgelegenheid en toegang tot persoonlijke documenten.

De situatie wat betreft de terugkeer van vluchtelingen is verbeterd en de uitvoering van het huisvestingsprogramma wordt voortgezet, zij het in een trager tempo. De voorwaarden voor een duurzame terugkeer van vluchtelingen moeten verder worden ontwikkeld.

Wat betreft *oorlogsmisdaden* blijft Kroatië medewerking verlenen aan het Internationaal Strafhof voor het voormalige Joegoslavië (ICTY) en ziet het toe op de vervolging van oorlogsmisdaden. De inspanningen om de straffeloosheid van oorlogsmisdaden tegen te gaan, moeten nog worden opgevoerd, aangezien de meeste van deze misdaden nog moeten worden vervolgd. Er moeten maatregelen worden getroffen om de bescherming en de aanwezigheid van getuigen op processen te vergemakkelijken, vooral in gevallen die aan de speciale rechtbanken worden toegewezen. Wat betreft de *regionale samenwerking* heeft Kroatië de dialoog met de buurlanden in stand gehouden om open bilaterale kwesties aan te kaarten. De verklaring van het Kroatische parlement van oktober 2011 over de bevordering van Europese waarden in Zuidoost-Europa gaf uitdrukking aan de vaste verbintenis van Kroatië om de andere landen van de regio te helpen op hun weg naar de EU. Kroatië heeft de bilaterale en regionale samenwerking op het gebied van oorlogsmisdaden voortgezet en er heerst een goede samenwerking tussen de gerechtelijke autoriteiten, vooral de aanklagers. Kroatië is verder actief medewerking blijven verlenen aan het proces van Sarajevo. In april 2012 werd in Sarajevo een internationale donorenconferentie gehouden om middelen te verzamelen voor een definitieve oplossing voor alle vluchtelingen in de regio die ten gevolge van de gewapende conflicten in voormalig Joegoslavië in de jaren '90 ontheemd zijn. Kroatië moet hiertoe de nodige extra fondsen bijdragen.

Er dient een omvattend proces te worden opgestart om gevallen van vermisten na te gaan als een belangrijke stap voor het verzoeningsproces in de regio.

Wat de *bilaterale betrekkingen* betreft, is de procedure voor internationale arbitrage in verband met het grensgeschil tussen Kroatië en Slovenië van start gegaan en werd de eerste procedurele vergadering door het arbitragehof op 13 april 2012 gehouden. Er dient nog concrete vooruitgang te worden geboekt in verband met de grensafbakening met Servië, Montenegro, en Bosnië en Herzegovina.

2.2 Economische criteria

De **economie van Kroatië** stabiliseerde zich tijdelijk medio 2011, maar ging tegen het eind van dat jaar weer in een recessie over. De economische inkrimping ging in de eerste helft van 2012 door. De reeds hoge werkloosheid, het overheidstekort en de staatsschuld bleven in 2011 verder stijgen. De hoge buitenlandse schuld blijft een belangrijk zwak punt van de economie.

Wat de economische criteria betreft, is Kroatië een functionerende markteconomie. Door een strikte toepassing van hoognodige structurele hervormingen moet Kroatië in staat zijn de concurrentie en de krachten van de markt binnen de Unie in de nabije toekomst het hoofd te bieden.

Er bleef een brede politieke consensus over de fundamentele punten van de markteconomie gehandhaafd. Gezien de bestaande moeilijke situatie was het macro-economische beleid over het algemeen adequaat. De centrale bank is erin geslaagd de wisselkoers en de financiële stabiliteit te handhaven en tegelijk een relatief soepel monetair beleid te blijven voeren, terwijl de onderliggende inflatiedruk laag bleef. De banksector bleef over voldoende kapitaal beschikken. Op begrotingsgebied hebben de autoriteiten gepoogd het stijgende tekort in te

dammen door de uitgaven te beperken. Het huidige tekort op de lopende rekening bleef laag doordat een nieuwe stijging van de invoer gecompenseerd werd door stijgende uitvoer. De bruto buitenlandse schuld is gestabiliseerd, zij het op een zeer hoog niveau.

Op sommige gebieden zijn de structurele hervormingen traag vooruit gegaan, meer bepaald inzake privatiseringen en de herstructurering van verlieslatende ondernemingen, en op andere gebieden was er helemaal geen vooruitgang. Meer bepaald verkeren de hervormingen op het gebied van de arbeidsmarkten, waar reeds een lage werkgelegenheid heerst en de participatie nog verder is afgenomen, nog in een erg vroeg stadium en moeten zij dringend worden opgevoerd. Het investeringsklimaat had verder te lijden onder een loodzware regelgeving, trage procedures, wettelijke onzekerheden, onvoorspelbaarheid van administratieve besluiten, en een groot aantal niet-fiscale tarieven. De sociale uitkeringen, die een relatief groot aandeel van de openbare begroting uitmaken, bleven niet doelgericht. Gezien de noodzaak om op middellange termijn een houdbare begroting tot stand te brengen, kan het begrotingsproces nog verder worden verbeterd. Een grotere efficiëntie van de openbare uitgaven blijft een sleutelprobleem.

2.3 Vermogen om de verplichtingen van het lidmaatschap na te komen

Wat het vermogen betreft om de **verplichtingen van het lidmaatschap** na te komen, heeft Kroatië verder vooruitgang geboekt met de goedkeuring en de uitvoering van de EU-wetgeving en voltooit het momenteel zijn aanpassing aan de EU-verworvenheden. Toch heeft de Commissie een aantal kwesties aangemerkt die nog verdere aandacht behoeven. De Kroatische autoriteiten moeten alle noodzakelijke maatregelen nemen om te verzekeren dat het land helemaal klaar is voor lidmaatschap op 1 juli 2013, ook wat betreft de administratieve capaciteit om de EU-wetgeving om te zetten.

Overeenkomstig artikel 36 van de toetredingsakte wordt in dit onderdeel bijzondere aandacht besteed aan concurrentiebeleid, het gerecht en de fundamentele rechten en vrijheden, justitie en veiligheid.

Hoofdstuk 8: Concurrentiebeleid

Over het algemeen voldoet Kroatië aan de verbintenissen en vereisten van de toetredingsonderhandelingen op het gebied van het concurrentiebeleid en zou het land in staat moeten zijn om de EU-verworvenheden op dit punt met ingang van de toetreding toe te passen. Er moet dringend aandacht worden besteed aan de ondertekening van de overeenkomsten voor privatisering van de scheepswerven in moeilijkheden.

Kroatië heeft zijn wetgeving op het gebied van **anti-trust en fusies en staatssteun** grotendeels aangepast. Het land heeft tevens zijn inspanningen volgehouden om een positieve staat van dienst inzake handhaving op te bouwen. Het concurrentie-agentschap (CCA) van Kroatië is volledig operationeel en functioneel onafhankelijk; het kwijt zich van zijn taken overeenkomstig de vigerende wetgeving. Er bestaat een degelijk systeem voor controle op fusies en staatssteun.

Op het gebied van **anti-trust en fusies** heeft het CCA sinds 1 oktober 2011 29 besluiten en 25 adviezen uitgebracht. Het CCA heeft de regering verder voorzien van evaluaties van wetsontwerpen en andere deskundige adviezen.

Op het gebied van de **staatssteun** heeft het CCA 30 besluiten getroffen, waarvan 13 betrekking hadden op steunregelingen en 17 op individuele steunmaatregelen.

Wat de rapportageverplichtingen van Kroatië in de staalsector betreft, werden de eerste verslagen bij de Commissie ingediend op 15 december 2011 en 18 juni 2012 overeenkomstig de vereisten van de onderhandelingen.

Sisak moet de gekregen steun nog steeds terugbetalen. In oktober 2011 besloten de eigenaars de staalfabriek te sluiten en te verkopen, waardoor de productie volledig tot stilstand kwam. De eigenaars van CMC Sisak verkochten de staalfabriek aan een nieuwe investeerder, de Italiaanse groep Danieli.

De verslagen bieden tevens geactualiseerde informatie over de faillissementsprocedures van een andere staalfabriek, Željezara Split.

Wat betreft de rapportageverplichtingen van Kroatië betreffende de scheepsbouw, werd het eerste zesmaandelijkse verslag over de herstructurering van de Kroatische scheepswerven in moeilijkheden op 16 januari 2012 ingediend, zoals vereist bij bijlage VIII bij de toetredingsakte. Het verslag bevat gegevens over de maatregelen die werden getroffen om de scheepswerven weer leefbaar te maken, de gebruikte steun, de eigen bijdragen en de productiecapaciteit, volgens de toetsingsmethode van de uitvoering door Kroatië als overeengekomen met de Commissie. Het verslag biedt ook details over de overeenkomsten tot regeling van de eigendomsrechten in de context van de onteigeningen op maritiem gebied. Op 16 juli 2012 diende Kroatië zijn tweede zesmaandelijkse verslag in over de herstructurering van de Kroatische scheepsbouw. Voorts diende Kroatië zijn eerste **verslag in over de jaarlijkse productie van de scheepswerven in herstructurering**.

In maart 2012 werd het bod voor de scheepswerf *Brodosplit* aanvaard en Kroatië heeft te kennen gegeven dat de privatiseringsovereenkomst eerlang zal worden ondertekend. Het bod voor de scheepswerf *Kraljevica* en dat voor *Brodotrogir* werden door de regering verworpen en het bod voor de scheepswerf *3. Maj* werd door de potentiële investeerder weer ingetrokken. De regering heeft besloten een faillissementsprocedure voor *Kraljevica* in te spannen en nieuwe privatiserings- en herstructureringsregelingen voor *3.Maj* en *Brodotrogir* te zoeken.

Kroatië moet voortmaken met de ondertekening van de privatiseringsovereenkomst voor *Brodosplit* na een positief besluit van de Commissie van augustus 2012, en met het vinden van een oplossing voor *3. Maj* en *Brodotrogir*, teneinde dringend te voldoen aan de vereisten van de bijlage bij het verdrag inzake de herstructurering van de scheepswerven tegen de datum van toetreding van Kroatië.

Wat betreft bestaande steun, heeft Kroatië de Commissie een lijst verstrekt met 11 steunmaatregelen die het als bestaande steun op de datum van toetreding beschouwd wil zien. Zeven van deze maatregelen werden in de toetredingsakte opgenomen. Kroatië dient de Commissie nog verdere informatie te verstrekken over de overige steunmaatregelen om deze evaluatie te vervolledigen.

Hoofdstuk 23: Rechtswezen en de grondrechten

Over het algemeen voldoet Kroatië aan de verbintenissen en vereisten van de toetredingsonderhandelingen op het gebied van het rechtswezen en de grondrechten en moet het in staat zijn om de verworvenheden van de EU op dit vlak met ingang van de toetreding toe te passen, zoals beschreven in de 10 gebieden van bijlage VII bij de toetredingsakte. Toch zijn nog verdere inspanningen nodig om de rechtsstaat verder te versterken, door een betere administratie en een beter rechtswezen, en door een doeltreffende bestrijding en voorkoming

van corruptie. De vervolging van binnenlandse oorlogsmisdaden, het respect voor de mensenrechten en de bescherming van minderheden moeten voortdurend aandacht blijven krijgen.

1) De doeltreffende tenuitvoerlegging van de strategie en het actieplan voor de hervorming van het rechtsstelsel blijven verzekeren

De tenuitvoerlegging van de strategie en het actieplan voor de hervorming van het rechtsstelsel is over het algemeen verder volgens plan verkopen, en op een aantal gebieden werd de wetgeving verfijnd. Er werden werkgroepen opgericht die actief zijn om specifieke wetgeving verder te verbeteren en de coördinatie van de wettelijke instrumenten te vergroten. De personeelsplanning, met in begrip van de behoeften op lange termijn voor het rechtswezen, moet nog worden verbeterd. De beschikbare begroting voor het rechtswezen bleef stabiel rond 337 miljoen euro, of 0,7% van het bbp. In februari 2012 werd een comité ingesteld voor toezicht op de uitvoering van de strategie voor de hervorming van het rechtsstelsel, met bijzondere aandacht voor de efficiëntie van de procesvoering. In oktober 2011 werden aanpassingen aan de wet op de nationale raad voor de rechterlijke macht goedgekeurd om de mogelijkheid van een transfer van gerechtelijk personeel volgens de behoeften verder te vergroten.

2) De onafhankelijkheid, verantwoordingsplicht, onpartijdigheid en het professionalisme van het gerecht verder versterken

In 2010 en 2011 werd de uitvoering van diverse maatregelen om de onafhankelijkheid, verantwoordingsplicht, onpartijdigheid en het professionalisme van het gerecht te versterken, voortgezet. De hervormde nationale raad voor de rechterlijke macht en de nationale raad voor officieren van justitie hebben verder onafhankelijk gefunctioneerd.

Beide organen zijn ermee doorgedaan om op basis van transparante, uniforme en objectieve criteria gerechtelijke ambtenaren te benoemen. Sinds 2011 werden 63 rechters benoemd. Er werden verbeteringen ingevoerd in de toepassing van het overgangssysteem voor de benoeming van rechters en aanklagers, met oog voor grotere transparantie in de selectie en een gelijke behandeling van alle kandidaten. Dit is van belang tijdens de laatste maanden van de toepassing van dit overgangssysteem, tot december 2012. De lessen die werden getrokken uit de toepassing van het overgangssysteem, moeten worden toegepast op de uitvoering van het nieuwe benoemingensysteem via het nationale opleidingsinstituut voor gerechtelijke ambtenaren dat in januari 2013 van start gaat. Met deze ervaring moet rekening worden gehouden voor de actualisering van de selectieprocedure voor de transfer van rechters naar andere posten. De eerste lichting van kandidaten voor het nationale opleidingsinstituut voor gerechtelijke ambtenaren beëindigt momenteel zijn tweede jaar. De inschrijving van de tweede jaarlijkse lichting van 55 kandidaten ondervond echter aanzienlijke vertraging, aangezien de kandidaten voor het programma dat van start gaat in september, slechts in juli werden geselecteerd.

Het nationale opleidingsinstituut voor gerechtelijke ambtenaren is begonnen met de uitvoering van het nieuwe systeem voor vermogenverklaringen voor rechters. In geval van misbruik door gerechtelijke ambtenaren worden disciplinaire maatregelen getroffen. Zowel het nationale opleidingsinstituut voor gerechtelijke ambtenaren als de nationale raad voor officieren van justitie zijn proactiever geworden. Toch dient de staat van dienst van de tenuitvoerlegging van het nieuwe systeem van disciplinaire procedures nog verder te worden ontwikkeld.

Het nationale opleidingsinstituut voor gerechtelijke ambtenaren en de nationale raad voor officieren van justitie moeten meer administratieve middelen krijgen om doeltreffender te functioneren en moeten blijk geven van hun onafhankelijkheid en verantwoordingsplicht bij het uitvoeren van hun toenemende verplichtingen, met inbegrip van systematische en accurate toetsing van vermogensverklaringen en proactieve toepassing van disciplinaire procedures.

De secundaire wetgeving moet nog worden aangepast om de immuniteit van de rechters te beperken, waarmee op dit vlak het wetgevende kader wordt afgerond, en er moet verder sturing worden geboden over de toepassing van de gedragscode.

De gerechtelijke academie heeft verder goed gefunctioneerd. De professionele opleidingsprogramma's, met inbegrip van beginopleiding, werden voortgezet. De opleiding over de wetgeving van de EU werd geïntensiveerd. De gerechtelijke academie is in toenemende mate betrokken bij Europese activiteiten en Kroatië heeft een memorandum van overeenstemming ondertekend met de Commissie over deelname aan de programma's voor "Civiel recht" en "Strafrecht" van de EU. Budgettaire beperkingen (een vermindering van ongeveer 28% in de begroting van 2012 tegenover 2011) hebben het functioneren van de academie echter negatief beïnvloed. Er moet aandacht worden besteed aan een grondige voorbereiding van de rechters om de EU-wetgeving en de jurisprudentie met ingang van de toetreding toe te passen.

3) De doeltreffendheid van het rechtswezen blijven verbeteren

Kroatië heeft verder diverse maatregelen ten uitvoer gelegd om het rechtsstelsel efficiënter te maken. In het eerste semester van 2012 is de achterstand met strafzaken verder met ongeveer 12% teruggelopen, en het aantal achterstallige civiele dossiers daalde met rond 5%. Er is echter nog een grotere inspanning nodig om het aantal nog niet opgeloste civiele en commerciële dossiers verder te verminderen. In het eerste semester van 2012 werden iets meer zaken geregistreerd (844.218) dan er werden opgelost (836.160).

Ook het aantal handhavingsdossiers steeg met rond 5% in het eerste semester van 2012, hoewel het handhavingssysteem voor geldvorderingen dat door het financieel agentschap FINA wordt beheerd, goed functioneerde. In juli 2012 diende de regering bij het parlement voorstellen in voor nieuwe wetgeving ter handhaving, en waarbij niet langer is voorzien in de invoering van een stelsel van deurwaarders. Het nieuwe systeem zal na goedkeuring moeten bewijzen dat de handhaving van de vonnissen van de rechtbanken en bevelschriften efficiënt gebeurt en de achterstand met de handhavingsdossiers afneemt. Er moet verder aandacht worden besteed aan een degelijke uitrusting van de hogere rechtbanken, ook van het hooggerechtshof, om de te verwachten onevenredige toename van zaken het hoofd te bieden. Het nieuwe systeem voor de administratieve rechtspraak werd in januari 2012 van kracht, ondanks enige vertraging met de benoeming van het vereiste personeel. Kroatië moet de geplande onmiddellijke en kortetermijnmaatregelen voor de efficiëntie daadkrachtig ten uitvoer leggen, meer bepaald om betere cijfers voor de afhandeling van zaken en een terugdringen van de achterstand met oude zaken te verzekeren.

Er is enige vooruitgang geboekt met de materiële infrastructuur en de computerisering van de rechtbanken. De fusie van rechtbanken als onderdeel van het rationaliseringsproces wordt voortgezet. De implementatie van het geïntegreerde dossierbeheerssysteem (ICMS) in 33 gemeentelijke rechtbanken is aan de gang. Zodra dit is voltooid, zullen bijna alle rechtbanken in Kroatië daardoor bestreken zijn. Het systeem zou echter moeten worden toegepast op alle rechtbanken, ook op de hoge handelsrechtbank en, voor het beheer van strafdossiers, op de

hoge strafrechtbank. Er zijn ook nog verdere verbeteringen noodzakelijk met de vergaring en analyse van statistische gegevens en het toezicht op de totale lengte van processen. In het algemeen geldt dat strafrechtbanken betere uitrusting en locaties behoeven. Er zijn verdere inspanningen nodig om de mobiliteit van de rechters te vergroten en de kadercriteria voor de evaluatie van hun productiviteit te ontwikkelen.

4) De behandeling van binnenlandse oorlogsmisdaden verder verbeteren

Kroatië is doorgedaan met de vervolging van binnenlandse oorlogsmisdaden. De uitvoering van de strategie tegen de straffeloosheid is van start gegaan en een aantal prioritaire gevallen werd op nationaal en regionaal niveau vastgesteld, met verdere arrestaties, beschuldigingen en vonnissen. De meeste van de misdaden werden echter nog niet vervolgd. Er werd een meer evenwichtige aanpak van deze zaken aangehouden en een aantal gevallen werd naar de vier gespecialiseerde rechtbanken doorverwezen (87). Er werden maatregelen getroffen om getuigen te beschermen door een verbeterde dienst voor steun aan getuigen in bepaalde rechtbanken. De gegevensbank van oorlogsmisdaden moet worden verbeterd om meer analytisch onderzoek mogelijk te maken en zij zou door de aanklagers van het land ook effectief moeten worden gebruikt. Bepaalde rechtbanken zouden zich verder moeten specialiseren in de berechting van oorlogsmisdaden via een specifieke opleiding van speciale rechters en zich voorbereiden op een groeiend aantal te behandelen zaken. Kroatië moet voortdurend aandacht hebben voor de bescherming van getuigen en de aanwezigheid van getuigen bij processen over oorlogsmisdaden, vooral in die zaken die naar de speciale rechtbanken zijn verwezen. De herziening van zaken die bij verstek zijn beslecht, dient te worden voortgezet. De Wet inzake de nietigverklaring van bepaalde rechtshandelingen van de gerechtelijke instanties van het voormalige Joegoslavische nationale leger, de voormalige Socialistische Federale Republiek Joegoslavië en de Republiek Servië, goedgekeurd in oktober 2011, geeft aanleiding tot bezorgdheid over de toekomstige bilaterale samenwerking met Servië in oorlogsmisdaadzaken. De wet werd door de president bij het grondwettelijk hof om procedurele redenen betwist. Kroatië heeft contact opgenomen met Servië om mogelijke negatieve gevolgen van de wet aan te pakken, en er zijn technische onderhandelingen met Servië aangevat over een samenwerkingsovereenkomst op dat vlak.

Er moeten verdere inspanningen worden gedaan om de straffeloosheid aan te pakken, speciaal omdat de meeste zaken nog een eindvonnis moeten krijgen of zelfs nog onderzocht moeten worden. Kroatië moet voortdurend aandacht hebben voor de bescherming van getuigen en de aanwezigheid van getuigen bij processen over oorlogsmisdaden, vooral in die zaken die naar de speciale rechtbanken zijn verwezen.

5) Voortdurende substantiële resultaten blijven verzekeren, gebaseerd op doeltreffend, doelmatig, onpartijdig onderzoek, op vervolging en vonnissen in verband met gevallen van georganiseerde misdaad en corruptie op alle niveaus, met inbegrip van corruptie op hoog niveau, en in kwetsbare sectoren, zoals overheidsopdrachten

Wat betreft de strijd tegen corruptie en de georganiseerde misdaad is er een aangepast wettelijk en institutioneel kader van kracht en de staat van dienst van de tenuitvoerlegging wordt verder ontwikkeld. De organen voor rechtshandhaving zijn proactief, speciaal voor in het oog springende zaken. De ontwikkelingen omvatten bijvoorbeeld veroordelingen van een vroegere beheerder van een overheidsbedrijf, een burgemeester en een lokale rechter voor machtsmisbruik en de inbeschuldigingstelling van een politieke partij voor corruptie. Terwijl de rechtshandavingsorganen zich blijven richten op meer complexe gevallen op hoog niveau, is het totale aantal behandelde zaken dalende.

De corruptie op lokaal niveau moet ook aandacht krijgen, vooral op het gebied van de aanbestedingen. Het wettelijke kader voor de inbeslagneming en verbeurdverklaring van tegoeden moet over het algemeen beter worden toegepast.

Er moet verder aandacht gaan naar het systeem voor controle op het seponeren van strafzaken door de aanklager. Het huidige systeem biedt geen mogelijkheid van onafhankelijke controle van besluiten van openbare aanklagers om gemelde misdaden niet te vervolgen.

Bij de politie werd een aantal benoemingen op hoog niveau gedaan. De tenuitvoerlegging van de politiewet moet worden verzekerd, meer bepaald om de politie te depolitiseren en het professionalisme te vergroten.

6) Verdere inspanningen voor sterkere preventieve maatregelen in de strijd tegen corruptie en bij belangenconflicten

Kroatië heeft sterkere preventieve maatregelen in de strijd tegen corruptie genomen door een aantal wettelijke instrumenten, bijvoorbeeld over de financiering van politieke partijen en verkiezingscampagnes, toegang tot informatie en overheidsopdrachten. Kroatië heeft echter nog niet alle wettelijke maatregelen tot vermindering van belangenconflicten op voldoende wijze ten uitvoer gelegd.

Wat betreft de financiering van politieke partijen en verkiezingscampagnes, werd het toezichtsorgaan, de nationale electorale commissie, versterkt, en werden voor de algemene verkiezingen van december 2011 nieuwe regels van toepassing, zonder veel problemen en met slechts enkele gerapporteerde tekortkomingen. Er werd een werkgroep opgezet om op basis van de getrokken lessen de lokale verkiezingen van 2013 voor te bereiden. Er zijn voortdurende inspanningen nodig om de financiering van politieke partijen effectief te controleren, ook buiten verkiezingsperiodes.

Er worden nieuwe regels toegepast voor de toegang tot informatie, en de eerste beroepsprocedures zijn reeds aanhangig gemaakt voor de rechtbanken. Het algemene toezicht door het agentschap voor gegevensbescherming, dat met de uitvoering van deze wet is belast, verloopt echter moeizaam, omdat in 2011 minder dan de helft van de betrokken instellingen een verslag bij het agentschap indienden. In 2011 werd op gerubriceerde gegevens geen toets van het openbaar belang toegepast. Momenteel is het de praktijk van de administratieve rechtbank dat het bestaan van deze gegevens wordt bevestigd en de toegang ertoe vervolgens geweigerd. De praktijk van een toets van het openbaar belang voor gerubriceerde gegevens moet worden ontwikkeld, eventueel via een aanpassing van de wetgeving.

De sinds januari 2012 van kracht geworden nieuwe wetgeving over overheidsopdrachten voorziet in grotere transparantie, met inbegrip van de publicatie van informatie over de feitelijke uitvoering van de overeenkomsten. Van essentieel belang is de effectieve tenuitvoerlegging van deze wetgeving.

In het begin van 2011 werd een verbeterde en strengere wetgeving inzake belangenconflicten goedgekeurd, maar de nieuwe commissie voor belangenconflicten is nog steeds niet aangewezen, en daardoor is de tenuitvoerlegging van de wet vertraagd. Er zijn enkele prille stappen gezet voor het opzetten van de commissie voor belangenconflicten, na de publicatie door het parlement in augustus 2012 van de oproep tot het indienen van blijken van belangstelling voor de selectie van de leden van deze commissie. Het systeem voor de controle op vermogensverklaringen en ongerechtvaardigde rijkdom moet worden versterkt en effectief ten uitvoer gelegd.

De bepalingen van de vroegere wetgeving inzake de criteria voor lidmaatschap van toezichts- en beheersorganen van openbare bedrijven werden teniet gedaan. Kroatië moet garanderen dat er een degelijk systeem wordt opgezet om corruptie in overheidsbedrijven te vermijden. De commissie voor belangenconflicten moet zonder verwijl worden opgezet. Het concept van politieke verantwoordingsplicht en nultolerantie voor corruptie moet worden versterkt.

7) Verdere versterking van de bescherming van minderheden, onder meer door doeltreffende tenuitvoerlegging van het grondwettelijk besluit inzake de rechten van nationale minderheden

De tenuitvoerlegging van het grondwettelijk besluit inzake de rechten van nationale minderheden wordt voortgezet. In december 2011 werden 8 vertegenwoordigers van nationale minderheden in het parlement verkozen. De regering heeft een aantal stappen gezet om het plan van mei 2011 voor werkgelegenheid voor mensen uit minderheden voor de periode 2011-2014 uit te voeren. Het aantal leden van minderheden dat werkzaam is in de overheidsadministratie en het gerecht, blijft beneden het minimum dat in het grondwettelijk besluit inzake de rechten van nationale minderheden is vooropgesteld. Hoewel dit ten dele te wijten kan zijn aan het relatief beperkte aantal nieuwe indienstnemingen ten gevolge van de algemene economische crisis, moeten er meer inspanningen worden gedaan om dit plan ten uitvoer te leggen, inclusief meer toezicht.

Kroatië moet tevens een geest van tolerantie ten aanzien van minderheden blijven stimuleren, meer bepaald ten aanzien van Serviërs, en passende maatregelen treffen ter bescherming van hen die nog steeds het slachtoffer kunnen zijn van discriminatie, vijandelijkheid of geweld. De Roma-minderheid leeft in bijzonder moeilijke omstandigheden en er blijven problemen bestaan op het gebied van onderwijs, sociale bescherming, gezondheidszorg, werkgelegenheid en toegang tot persoonlijke documenten.

8) Blijvende problemen met de terugkeer van vluchtelingen aanpakken

De huisvestingsprogramma's voor de terugkeer van vluchtelingen worden verder uitgevoerd, zij het in een trager tempo. In het kader van het plan van maart 2011 om de overblijvende ongeveer 2.350 aanvragen tegen augustus 2012 af te handelen, werden 259 gevallen geregeld, waarvan 139 gezinnen de sleutels overnamen. Tegen augustus 2012 werden 1.305 goedkeuringen voor huisvestingszorg boven de drempelnorm afgegeven. 106 aanvragen voor de heropbouw van woningen zijn nog hangende. Het besluit over de validering van pensioenrechten wordt verder uitgevoerd. Kroatië blijft zich verder engageren met de andere landen uit de regio in het proces van Sarajevo, waar vooruitgang merkbaar is, met name in het regionale huisvestingsproject. De nieuwe koopoptie onder gunstige voorwaarden voor begunstigen van huisvestingszorg kende een beperkte toepassing en er is geen noemenswaardige vooruitgang geboekt in verband met de 15 gevallen van ongevraagde investeringen. De voorwaarden voor een duurzame terugkeer van vluchtelingen moeten verder worden ontwikkeld.

9) De bescherming van de mensenrechten blijven verbeteren

Over het algemeen blijven de mensenrechten goed gerespecteerd. De bestaande wettelijke voorzieningen dienen echter op een meer daadkrachtige manier te worden toegepast. De algemene ombudsman en de gespecialiseerde ombudspersonen hebben in de bescherming van de mensenrechten verder een belangrijke rol gespeeld. De opvolging van de aanbevelingen van de ombudsman moet echter worden verzekerd. Het grondwettelijke hof schorste een wet

over de fusie van de dienst van de ombudsman met het centrum voor de mensenrechten en met de drie gespecialiseerde ombudspersonen voor gelijke kansen, voor kinderen en voor gehandicapten, om procedurele redenen. In juli 2012 werd een nieuwe wet aangenomen, waarin geen sprake meer is van een fusie van deze diensten. De diensten van de ombudsman moeten worden versterkt om het systeem voor de bescherming van de mensenrechten verder te versterken. Dit impliceert onder meer een adequate financiering en degelijke kantoren, en het opzetten van een gezamenlijke gegevensbank.

Kroatië heeft de tenuitvoerlegging van de antidiscriminatiewet en de wetgeving inzake haatmisdaden verder ontwikkeld. Dit moet nog verder worden ontwikkeld, waarbij het van belang is dat de ontradende sancties ook worden toegepast. Het parlement keurde in september 2012 wijzigingen aan de antidiscriminatiewet goed. De “gay pride”-evenementen in Split en Zagreb verliepen zonder grote incidenten en de Kroatische regering had zich garant gesteld voor de vlotte organisatie ervan. Lesbiennes, homo-, bi- en transseksuelen krijgen nog steeds te maken met bedreigingen en aanvallen. Het wettelijke kader voor gratis rechtsbijstand moet worden verbeterd om een betere toegang tot rechtsbijstand mogelijk te maken en de rol van ngo's als verstrekkers van rechtsbijstand te stimuleren.

10) Verder volledige medewerking verlenen aan het Internationaal Strafhof voor het voormalige Joegoslavië

Kroatië werkt verder samen met het Internationaal Strafhof voor het voormalige Joegoslavië (ICTY). Er zijn geen specifieke ontwikkelingen wat betreft de onderzoeken van Kroatië met het oog op de lokalisatie of de vaststelling van het wedervaren van zoekgeraakte militaire documenten die door de bureau van de openbare aanklager van het ICTY waren opgevraagd. Het verzoek van Kroatië om als belangeloos raadgever op te treden in de beroepsprocedure tegen het vonnis van 15 april 2011 tegen de Kroatische generaals Gotovina en Markač, werd door het Strafhof verworpen. De hoofdaanklager van het ICTY heeft een positief verslag opgesteld over de samenwerking van Kroatië met het Strafhof.

Hoofdstuk 24: Justitie, vrijheid en veiligheid

Over het algemeen voldoet Kroatië aan de verbintenissen en vereisten van de toetredingsonderhandelingen op het gebied van justitie, vrijheid en veiligheid en zou het land in staat moeten zijn om de EU-verworvenheden op dit punt met ingang van de toetreding toe te passen. Er zijn meer inspanningen nodig op het gebied van migratie, visumbeleid, grensbeheer en de strijd tegen georganiseerde misdaad, met inbegrip van mensenhandel, en terrorismebestrijding, teneinde te verzekeren dat Kroatië tegen de datum van toetreding klaar is voor lidmaatschap.

Op het gebied van **migratie** heeft Kroatië zijn wetgeving verder aangepast aan die van de EU en de voorbereidingen op dit punt zijn nagenoeg afgesloten. Het aantal opgepakte illegale migranten steeg in 2011 tot 3.461. In dezelfde periode werden 552 ongebeide minderjarigen geïdentificeerd (hun aantal is bijna twee keer zo hoog als het afgelopen jaar). Er is sprake van goede samenwerking met de andere landen van de regio op het gebied van overname; het akkoord met Bosnië en Herzegovina werd in april 2012 van kracht. In maart 2012 werd een vergelijkbaar akkoord ondertekend met Duitsland. De werkzaamheden zijn aan de gang voor de bouw van een centrum voor minderjarigen en andere kwetsbare groepen van onwettige migranten in Ježevo. Er zijn meer inspanningen nodig om twee extra opvangcentra te bouwen voor onwettige migranten. Wat wettelijke migratie betreft, werd de nieuwe vreemdelingenwet in januari 2012 van kracht, waarmee de nationale wetgeving verder werd aangepast aan de

EU-verworvenheden op dit gebied. De voorbereiding van een nieuwe migratiestrategie moet zonder verwijl worden voortgezet.

Kroatië moet het wettelijke kader inzake onbegeleide minderjarigen uitvoeren, door passende steun voor hen te ontwikkelen en de nieuwe opvangcentra voor onwettige migranten te bouwen vóór de toetredingsdatum. Er moeten ook alternatieve tijdelijke oplossingen worden overwogen, rekening houdend met het groeiende aantal migranten dat het land binnenkomt, speciaal in de grensregio's.

Op het gebied van **asiel** heeft Kroatië zijn wetgeving nagenoeg geheel aan de EU-normen aangepast. Er moet worden gezorgd voor voldoende institutionele capaciteit op dit punt, door voldoende goed opgeleid personeel, rekening houdend met het steeds stijgende aantal asielzoekers in het land.

In maart 2012 werden uitvoeringsbesluiten goedgekeurd op het gebied van gratis rechtsbijstand tijdens de asielprocedure. Met ingang van januari 2012 namen de administratieve rechtbanken de verantwoordelijkheid over voor beroepsprocedures in asielzaken. Na een overgangperiode van drie maanden heeft de asielcommissie in maart 2012 haar werkzaamheden gestaakt. Een eerste aantal benoemingen van rechters en administratief personeel van de nieuwe rechtbanken werd goedgekeurd en de opleiding inzake asiel van het personeel is aangevat. Vluchtelingen krijgen nog steeds te kampen met problemen om praktisch toegang te krijgen tot de rechten die hun krachtens de nationale wetgeving toekomen. De indienstneming en opleiding van rechters en beambten van de administratieve rechtbanken dienen voortgezet te worden. Het aantal asielzoekers is van 290 in 2010 tot 807 in 2011 scherp gestegen. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft zijn inspanningen opgedreven om bepaalde diensten aan de asielzoekers te verlenen, met de hulp van lokale ngo's, maar de betrokkenheid van alle andere ministeries moet worden verzekerd. De voorbereidingen voor de toepassing van de Dublin- en de Eurodac-verordening werden voortgezet, onder meer door het personeel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en de grenspolitie een relevante opleiding te geven. Kroatië moet verzekeren dat vluchtelingen volledige toegang tot hun rechten hebben.

Wat het **visumbeleid** betreft, is de aanpassing van de wetgeving matig gevorderd en dient deze nog te worden opgevoerd tot volledige aanpassing is bereikt met de EU-normen inzake visumvereisten en reisdocumenten. De nieuwe vreemdelingenwet werd in januari 2012 van kracht, maar de betreffende uitvoeringsbepalingen werden nog niet goedgekeurd. Wat visumvereisten betreft, heeft Kroatië zijn wetgeving volledig op één lijn gebracht met de positieve lijst van de EU in Verordening 539/2001. Verdere aanpassingen zijn nodig aan de uniforme procedure voor het verstrekken van visa en de EU-visumcode. De lijst van landen waarvan de onderdanen een visum nodig hebben om Kroatisch grondgebied binnen te komen, is nog niet volledig gelijkgetrokken met de lijst van de EU. De regering heeft een besluit genomen waarmee het visumbeleid tijdelijk wordt versoepeld ten aanzien van burgers van de Russische Federatie, Oekraïne en Kazachstan voor doorreis of verblijf tot maximaal 90 dagen van 1 april tot 31 oktober 2012, hetgeen in strijd is met de EU-regels; het besluit vervalt in november. De biometrische paspoorten stemmen overeen met de EU-normen; oude identiteitskaarten die vóór 2003 werden afgegeven, zijn nog steeds in omloop maar in augustus 2012 besloot de regering dat deze niet als geldige reisdocumenten kunnen worden gebruikt.

Wat betreft de **buitengrenzen en Schengen** is de aanpassing van de wetgeving aan de EU-normen matig gevorderd en dient deze te worden voortgezet zodat Kroatië klaar is om de

controle op de buitengrenzen van de EU over te nemen. Eind 2011 werden de wet op de nationale grenscontrole en de uitvoeringsbepalingen ervan aangepast. In april 2012 werd het actieplan voor geïntegreerd grensbeheer herzien. Het nationale maritieme centrum in Zadar is operationeel geworden, maar er dient nog te worden verzekerd dat het goed verbonden is met alle relevante ministeries. De samenwerking met Frontex werd opgevoerd en impliceert de deelname van Kroatië aan diverse activiteiten en gezamenlijke operaties. Er vinden regelmatig coördinatievergaderingen plaats met de buurlanden, net als gezamenlijke grenspatrouilles; met Servië en Montenegro dient dit te worden opgevoerd. Er werd een gemeenschappelijk contactpunt met Servië opgezet aan de grensovergang van Bajakovo-Batrovci dat volledig operationeel is. In december 2011 werd een eerste coördinatievergadering gehouden met de autoriteiten van Bosnië en Herzegovina om de wederzijdse overeenkomst inzake de grenscontroles uit te voeren. De gesprekken met beide landen en met Montenegro om de bilaterale overeenkomsten over lokaal grensverkeer op één lijn te brengen met de EU-voorschriften kennen vooruitgang en moeten voor de toetreding worden afgerond. De overeenkomst inzake vrije doorreis met Bosnië en Herzegovina (de “Neum-overeenkomst”) moet voor toetreding op één lijn worden gebracht met de EU-voorschriften.

De personeelsdoelstellingen voor de grenspolitie voor 2011 werden haast volledig gehaald; in 2011 werden 308 nieuwe agenten in dienst genomen. Het totale aantal bedroeg in mei 2012 6.017, waarvan 4.647 manschappen aan de toekomstige buitengrens. De rekrutering moet aan de Schengen-normen worden aangepast. De basisopleiding en gespecialiseerde opleiding werden voortgezet; volledige aanpassing aan het gemeenschappelijke kerncurriculum moet worden verzekerd, waarbij de gespecialiseerde opleiding systematisch opgenomen dient te worden in de curricula van de grenspolitie.

Het actieplan voor geïntegreerd grensbeheer werd gedeeltelijk ten uitvoer gelegd; bepaalde activiteiten die waren gepland voor 2011, met betrekking tot de aanbesteding van technische uitrusting en infrastructuur, werden naar 2012 verschoven. Verdragingen op dit gebied moeten degelijk worden gecontroleerd en aangepakt, meer bepaald wat de Neum-corridor betreft. De bouw van grensovergangen aan de Neum-corridor moet worden afgerond opdat deze bij toetreding operationeel zijn. De installatie van het nationale informatiesysteem voor grensbeheer werd voortgezet, maar het nieuwe systeem is nog niet in alle grensovergangen operationeel. In augustus 2012 was het operationeel in 81 grensovergangen. De voorbereiding en de relevante opleiding moeten worden voortgezet.

Er moeten inspanningen worden gedaan om het interministeriële akkoord te sluiten en de indienstneming, de aankoop van materieel en opleiding voort te zetten, teneinde het nationale maritieme centrum in Zadar volledig operationeel te maken. Samenwerking tussen de agentschappen over geïntegreerd grensbeheer is voortgezet, maar een gezamenlijke risicoanalyse ontbreekt. Kroatië zal de verdragingen met de uitvoering van het actieplan voor geïntegreerd grensbeheer moeten aanpakken, speciaal wat infrastructuur betreft. Alle bilaterale overeenkomsten moeten vóór de toetreding in overeenstemming worden gebracht met de EU-regelgeving.

Kroatië heeft zijn wetgeving verder aangepast op het gebied van **gerechtelijke samenwerking in civiele en strafzaken** en de voorbereiding is nagenoeg afgerond. Een overeenkomst over de gezamenlijke uitvoering van vonnissen in strafzaken met Montenegro, en een uitleveringsakkoord met de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië werden in oktober 2011 ondertekend. Er is een werkgroep opgericht die diverse keren is samengekomen om de nieuwe wet inzake internationaal privaatrecht voor te bereiden. De samenwerking met

het Europees justitieel netwerk in civiele en commerciële zaken is vooruitgegaan; er wordt een netwerk van nationale contactpunten op dit gebied opgezet.

Kroatië moet de interinstitutionele coördinatie inzake gerechtelijke samenwerking verder versterken.

Wat betreft **politiesamenwerking en de strijd tegen de georganiseerde misdaad**, werden de activiteiten voortgezet om de nationale wetgeving op één lijn te brengen met het EU-acquis en om toekomstige problemen in verband met de bestrijding van de georganiseerde misdaad binnen de EU te kunnen aanpakken. Op dit gebied is Kroatië goed gevorderd maar het moet waakzaam blijven in het licht van de grote problemen met de georganiseerde misdaad in de regio.

Een aantal bilaterale overeenkomsten op het gebied van politiesamenwerking en georganiseerde misdaad werden ondertekend, met Bulgarije en Polen ook geratificeerd. De goede samenwerking met Europol werd voortgezet. Er werden twee nieuwe verbindingsofficieren aangewezen, respectievelijk voor Europol en voor Bosnië en Herzegovina. De technische voorbereiding en de opleiding van het personeel voor het Sirene-bureau (verzoek om aanvullende informatie bij het nationale deel / Supplementary Information Request at the National Entry) en het nationale bureau voor het Schengen-Informatiesysteem (SIS) kenden vooruitgang. Het regelgevende kader voor het SIS-bureau ontbreekt nog steeds. Er moet een besluit worden genomen over de kantoren, het personeel en de begrotingstoewijzing voor het Sirene-bureau.

Zowel het wettelijke kader als de instellingen die zijn belast met de bestrijding van de georganiseerde misdaad, hebben daartoe actief bijgedragen zowel op nationaal als internationaal niveau, wat blijkt uit het hoge niveau van aanpassing van de wetgeving aan de EU-normen op dit gebied. De opleiding en activiteiten om de beleidsprestaties te verbeteren, werden voortgezet. De regering besloot de momenteel geldige politiewet niet te herzien; een deel van de wetgeving tot uitvoering van de politiewet ontbreekt nog steeds en moet zonder verwijl worden voorbereid. Het ministerie van Binnenlandse Zaken moet IT-steun ontwikkelen om een transparante tenuitvoerlegging van de strategie voor personeelsbeheer mogelijk te maken. De staat van dienst inzake de behandeling van misdaaddossiers is verder ontwikkeld, niet in het minst wat betreft drugssmokkel.

De uitvoering van het wettelijke kader voor de inbeslagname en verbeurdverklaring van tegoeden moet worden geconsolideerd, net als de coördinatie tussen criminele en financiële onderzoeken. Het totale aantal tegoeden dat in beslag is genomen en verbeurd verklaard, is vrij laag en op dit punt zijn verdere inspanningen nodig. Er bestaat een toetsingssysteem voor de bestrijding van corruptie in het grensbeheer. De uitrusting en de kantoren van het regionale bureau van de nationale politiedienst voor de bestrijding van corruptie en georganiseerde criminaliteit (PNUSKOK) in Split moeten nog steeds worden verbeterd en er moeten operationele richtsnoeren en gespecialiseerde opleiding voor het nieuwe personeel van deze dienst worden ingevoerd. De beroepsinstantie die inbreuken tegen de overheidsadministratie onderzoekt, moet worden versterkt.

De samenwerking tussen de agentschappen inzake de uitwisseling van gegevens over verdachte transacties (witwassen, terrorismefinanciering) wordt nu vergemakkelijkt door de ondertekening van een bijlage bij het protocol voor samenwerking tussen de autoriteiten die belast zijn met de bestrijding van corruptie, georganiseerde misdaad en verwante misdaden als witwassen en terrorismefinanciering. De opleiding over anti-witwasmaatregelen en de strijd

tegen computercriminaliteit werd voortgezet. De administratieve capaciteit op het gebied van witwasbestrijding moet worden verbeterd (zie ook hoofdstuk 4 – vrij verkeer van kapitaal), net als de capaciteit van wetshandhavingsautoriteiten om financiële onderzoeken te doen.

De nieuwe strafwet die in oktober 2011 werd goedgekeurd, maakt een onderscheid tussen mensenhandel en slavernij, en voert nieuwe typen van uitbuiting in. Het nationale actieplan tegen de mensenhandel voor de periode 2012-2015 werd in februari 2012 goedgekeurd; in maart 2012 werd een nieuw nationaal comité opgericht tegen de mensenhandel.

De uitvoering van het wettelijke kader inzake mensenhandel moet worden versterkt, net als de bewustmaking van de bevolking, om slachtoffers beter te identificeren en te beschermen. Sinds het begin van 2012 heeft het nieuwe nationale comité tegen mensenhandel nog niet vergaderd.

In 2011 werden slechts 14 slachtoffers geïdentificeerd (7 in 2010). Er moeten verdere maatregelen worden getroffen om deze slachtoffers te rehabiliteren en te vergoeden. De opleiding van rechters, aanklagers en andere ambtenaren die zich met mensenhandel bezighouden, moet worden verbeterd, aangezien het aantal veroordelingen in gevallen van mensenhandel erg laag is vergeleken met andere soorten georganiseerde misdaad.

Kroatië zal op dit gebied vóór de toetreding nog een aantal stappen moeten doen. Onder meer omvat dit het opzetten van een regelgevend kader voor het SIS-bureau en het volledig operationeel maken van Sirene, een verbetering van de politie-uitrusting en de kantoren van PNUSKOK, een toename van in beslag genomen en verbeurd verklaarde tegoeden en een betere coördinatie van criminele en financiële onderzoeken. In de strijd tegen de mensenhandel moet aandacht gaan naar de uitvoering van het relevante regelgevende kader en de algemene vaststelling van het beleid op dit gebied.

Wat de interne grenscontroles betreft, zal de Raad een besluit treffen inzake de toepassing van de relevante Schengen-normen in Kroatië, overeenkomstig de toepasselijke Schengen-procedures en rekening houdend met een verslag van de Commissie waarin wordt verklaard dat Kroatië nog steeds voldoet aan zijn verplichtingen van de toetredingsonderhandelingen die relevant zijn voor Schengen.

Andere hoofdstukken uit het acquis

Kroatië voldoet aan de verbintenissen en vereisten van de toetredingsonderhandelingen en is in staat met ingang van de toetredingsdatum de EU-normen toe te passen op de gebieden: *vrijheid van verkeer voor werknemers, vennootschapsrecht, intellectuele-eigendomsrecht, financiële diensten, informatiemaatschappij en media, economisch en monetair beleid, trans-Europese netwerken, wetenschap en onderzoek, onderwijs en cultuur, buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid.*

Kroatië voldoet aan de verbintenissen en vereisten van de toetredingsonderhandelingen en wordt verwacht in staat te zijn met ingang van de toetredingsdatum de EU-normen toe te passen op de gebieden: *vrij verkeer van goederen, recht van vestiging en vrijheid van dienstverlening, vrij verkeer van kapitaal, overheidsopdrachten, transportbeleid, energie, belastingen, statistiek, sociaal beleid en werkgelegenheid, ondernemingen- en industrieel beleid, consumenten- en gezondheidsbescherming, douane-unie, externe betrekkingen, financiële controle, financiële en budgettaire bepalingen.*

Voor deze hoofdstukken zijn echter verdere inspanningen vereist op de volgende gebieden.

Op het gebied van *vrij verkeer van goederen*, zijn verdere inspanningen nodig wat betreft horizontale maatregelen, alsook productwetgeving onder de oude en de nieuwe aanpak. Er moet dringend aandacht worden besteed aan de vereisten die door Kroatië worden opgelegd voor extra tussentijdse opslag van ingevoerde olieproducten.

Wat betreft het *recht van vestiging en de vrijheid van dienstverlening* zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald voor de aanpassing van de wetgeving aan de dienstenrichtlijn en op het gebied van de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties, ondanks de vooruitgang die op deze gebieden tot dusver al is geboekt.

Op het gebied van het *vrij verkeer van kapitaal* zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald wat betreft de wijzigingen aan de wet op de privatisering van INA en Telecom, alsook de wet op de natuurbescherming en de uitvoering van het actieplan tegen witwassen.

Wat betreft *overheidsopdrachten* zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald voor de uitvoering van de nieuwe wet op de overheidsopdrachten, speciaal op lokaal niveau, ook met het oog op het toekomstige beheer van de structuurfondsen. Ook zijn er verbeteringen aan het systeem van rechtsmiddelen nodig.

Wat *transportbeleid* betreft, zijn verdere inspanningen noodzakelijk, meer bepaald voor een versterking van de administratieve capaciteit van het agentschap voor veilig spoorverkeer en voor de oprichting van een gezamenlijk onderzoeksorgaan voor ongevallen.

Op het gebied van *energie* zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald om de aanpassing van de wetgeving betreffende de interne energiemarkt te voltooien, en om de ontwikkeling van een concurrentiële markt voor elektriciteit en gas te garanderen. Kroatië moet zich ook verder inspannen om te voldoen aan de vereisten voor 2020 betreffende de bevordering van energie-efficiëntie en hernieuwbare energie.

Op *belastinggebied* zijn verdere inspanningen nodig om te verzekeren dat alle relevante IT-systemen operationeel zijn en informatie kan worden uitgewisseld met de EU en andere lidstaten met ingang van de toetreding.

Op het gebied van de *statistiek* zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald om de voorbereidingen te voltooien inzake het programma van het ESR 95 voor de overdracht van de gegevens, de BNI-inventaris en de statistieken inzake het overheidstekort en de overheidsschuld.

Op het gebied van *sociaal beleid en werkgelegenheid* zijn verdere inspanningen vereist, meer bepaald om de aanpassing van de wetgeving af te ronden op het gebied van gelijke kansen, om de structurele tekortkomingen van de arbeidsmarkt het hoofd te bieden, sociaal welzijn beter aan te pakken, en de administratieve capaciteit te versterken.

Op het gebied van het *ondernemingen- en industriële beleid* zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald om het bedrijfsklimaat te verbeteren en de wetgeving aan te passen inzake late betalingen bij commerciële transacties.

Op het gebied van de *consumenten- en gezondheidsbescherming* zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald op het terrein van de voortplanting onder medische begeleiding (waar de wetgeving nog moet worden aangepast), op het gebied van bloed, weefsels en cellen (waar de behandelende instellingen moeten worden gemoderniseerd en geherstructureerd volgens de

technische normen van de EU), en wat betreft het personeelsbestand van de nationale bevoegde autoriteit op dit gebied.

Wat de *douane-unie* betreft, zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald om te verzekeren dat alle relevante IT-systemen operationeel zijn en informatie kan worden uitgewisseld met de EU en andere lidstaten met ingang van de toetreding.

Op het gebied van de *externe betrekkingen* zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald wat betreft de aanpassing aan de EU-normen van de bilaterale investeringsovereenkomsten van Kroatië met derde landen.

Op het gebied van de *financiële controle* zijn verdere inspanningen nodig, meer bepaald om de algemene werking van de interne openbare financiële controle en de externe audit op centraal en lokaal niveau te versterken.

Op het gebied van de *financiële en budgettaire bepalingen* zijn verdere inspanningen noodzakelijk, speciaal om de capaciteit tot coördinatie van de algemene systemen van de eigen middelen na de toetreding doeltreffend te versterken. De modernisering van de strategie voor douanecontrole moet worden opgevoerd, zodat deze controle zich meer richt op controles na de afhandeling van de douaneformaliteiten.

Kroatië voldoet over het algemeen aan de verbintenissen en vereisten van de toetredingsonderhandelingen en moet in staat zijn met ingang van de toetredingsdatum de EU-normen toe te passen op de gebieden: *concurrentiebeleid, landbouw en plattelandsontwikkeling, voedselveiligheid, veterinair en fytosanitair beleid, visserij, regionaal beleid en coördinatie van de structuurinstrumenten, rechtswezen en grondrechten, justitie, vrijheid en veiligheid, en milieu.*

Voor deze hoofdstukken blijven echter intensievere inspanningen nodig op de volgende gebieden.

Op het gebied van *landbouw en plattelandsontwikkeling* zijn extra inspanningen nodig op het vlak van directe betalingen en plattelandsontwikkeling.

Op het gebied van *voedselveiligheid en veterinair en fytosanitair beleid* zijn extra inspanningen nodig op het vlak van de sector dierlijke bijproducten, de modernisering van bedrijven en het toezicht daarop en speciaal met betrekking tot grensinspectieposten. Er dient voortdurend aandacht te worden besteed aan een verdere versterking van de administratieve capaciteit op dit gebied.

Op het gebied van de *visserij* zijn extra inspanningen nodig voor de aanpassing van de wetgeving en de tenuitvoerlegging van de EU-verworvenheden inzake vloot- en middelenbeheer, inspectie en controle, structurele maatregelen, specifiek voor de voorbereiding van beheersplannen, het geleidelijke uitdoven van de categorie subsistentievisserij en de voltooiing van het toezichtssysteem voor schepen per satelliet.

Op het gebied van het *regionale beleid en de coördinatie van de structuurinstrumenten* zijn opgedreven inspanningen noodzakelijk voor een versterking van de administratieve capaciteit voor een toekomstige toepassing van het cohesiebeleid en voor de ontwikkeling van een kwalitatief hoogstaande en mature reeks projecten met het oog op een snelle absorptie van fondsen van het regionaal beleid, voortbouwend op het recente verslag van de Europese Rekenkamer.

Op het gebied van *milieu* zijn extra inspanningen nodig om de wetgeving degelijk uit te voeren en te handhaven. Meer bepaald wat betreft *klimaatverandering* moeten dringend stappen worden gezet om op de datum van toetreding de EU-wetgeving te kunnen toepassen. De administratieve capaciteit moet worden versterkt, speciaal op het gebied van klimaatverandering, controle op industriële vervuiling en risicobeheer, natuurbescherming en chemicaliën. De investeringen moeten in alle sectoren toenemen, maar meer bepaald op het gebied van luchtkwaliteit, controle op industriële vervuiling en risicobeheer, water en afval. Speciale aandacht moet gaan naar een tijdige vervulling van de verplichtingen op het gebied van afval en de controle op industriële vervuiling en risicobeheer. De kwaliteit van de milieueffectenbeoordelingen voor projecten moet aanzienlijk worden verbeterd.

2.4 Vertaling van het acquis

Kroatië moet garanderen dat de Europese wetgeving in het Kroatisch wordt vertaald. Van de bijna 144.000 bladzijden zijn er reeds ongeveer 114.000 vertaald. Ongeveer de helft van deze reeds vertaalde bladzijden moet echter nog worden gereviseerd door de nationale autoriteiten vooraleer zij bij de EU-instellingen kunnen worden ingediend.

Kroatië moet zijn capaciteit om de vertaling verder af te maken en te reviseren voor de datum van toetreding verder opvoeren. De Commissie roept de Kroatische autoriteiten op om deze kwestie in het oog te houden, die immers essentieel is om rechtszekerheid te garanderen met de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving.

2.5 Steunmaatregelen van de EU

Financiële steun wordt verleend in het kader van het pretoetredingsinstrument (IPA). De IPA-programma's voor 2012 bedroegen 156 miljoen euro. Deze steun richt zich vooral op institutionele opbouw en de voorbereiding van de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het cohesiebeleid van de EU. Daarnaast profiteerde Kroatië verder van regionale en horizontale programma's. Voor het eerste jaar na de toetreding is een overgangsfaciliteit toegekend om de administratieve en gerechtelijke capaciteit in Kroatië te versterken.

3. Conclusies

In het licht van het bovenstaande bevestigt de Commissie haar eerdere beoordeling dat Kroatië aan de politieke criteria blijft voldoen. Er dienen verder inspanningen te worden gedaan om de rechtsstaat te versterken, door een verbetering van de openbare administratie en het gerechtswezen, en door een doeltreffende bestrijding van corruptie en de georganiseerde misdaad. Wat de economische criteria betreft, is Kroatië een functionerende markteconomie. Door een strikte toepassing van hoognodige structurele hervormingen moet Kroatië in staat zijn de concurrentie en de krachten van de markt binnen de Unie in de nabije toekomst het hoofd te bieden.

Kroatië heeft verder vooruitgang geboekt met de goedkeuring en de uitvoering van de EU-wetgeving en voltooit momenteel de aanpassing van zijn wetgeving daaraan. Sinds het voortgangsverslag 2011, gevolgd door het monitoringverslag over de voorbereiding op toetreding door Kroatië en de laatste herziening van de monitoringtabellen in april 2012, is verdere vooruitgang geboekt. De Commissie heeft gebieden aangemerkt waar nog verdere inspanningen noodzakelijk zijn en een beperkt aantal kwesties waar opgedreven inspanningen zijn vereist. Deze kwesties hebben in het bijzonder betrekking op: 1) de voorbereiding op de toekomstige structuurfondsen van de EU om een degelijk beheer daarvan te garanderen; 2) de

herstructurering van de Kroatische scheepsbouwindustrie; 3) de versterking van de rechtsstaat door voortdurende tenuitvoerlegging van de verbintenissen van Kroatië om de openbare administratie en het rechtswezen verder te verbeteren; 4) de doeltreffende voorkoming en bestrijding van corruptie, en 5) het beheer van de buitengrenzen. Onverminderd het belang van alle kwesties die in het alomvattende monitoringverslag worden aangekaart, is de Commissie van oordeel dat in de loop van de volgende maanden in Kroatië speciale aandacht moet uitgaan naar de volgende specifieke acties op het gebied van concurrentiebeleid, het gerecht en de grondrechten, en vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid:

1. ondertekening van de privatiseringsovereenkomst voor de scheepswerf Brodosplit en het treffen van de nodige besluiten voor de scheepswerven 3. Maj en Brodotrogir om de herstructurering van de Kroatische scheepsbouwindustrie te voltooien;
2. tenuitvoerlegging van de onmiddellijke en bespoediging van de kortetermijnmaatregelen van september 2012 voor een grotere doeltreffendheid van het rechtswezen en een terugdringen van de achterstanden;
3. goedkeuring van de nieuwe wetgeving ter handhaving, om de uitvoering van vonnissen te garanderen en de achterstanden met handhavingssdossiers te verminderen;
4. oprichting van de commissie voor belangenconflicten zodat zij haar regelmatige activiteiten kan aanvatten;
5. goedkeuring van de nieuwe wet op de toegang tot informatie, om het wettelijke en administratieve kader op het gebied van de toegang tot informatie te versterken;
6. voltooiing van de goedkeuring van bijbehorende regels en voorschriften om de tenuitvoerlegging van de politiewet te garanderen;
7. voltooiing van de bouw van de grensposten aan de Neum-corridor;
8. bereiken van de vastgestelde drempel voor indienstneming bij de grenspolitie in 2012;
9. voltooiing en goedkeuring van de migratiestrategie, met duidelijke maatregelen voor de integratie van de meest kwetsbare groepen migranten;
10. vergroting van de capaciteit tot vertaling en revisie van de EU-wetgeving, zodat deze taak voor toetreding op tijd is afgewerkt.

Voorts dient Kroatië op het gebied van landbouw en plattelandsontwikkeling extra aandacht te besteden aan de voltooiing van de aanpassing van de wetgeving inzake rechtstreekse betalingen en de erkenning van het betaalorgaan voor rechtstreekse betalingen, uiterlijk tegen eind 2012.

In het licht van de recente substantiële herstructurering van de overheidsadministratie en rekening houdend met de extra verantwoordelijkheden die voortvloeien uit het EU-lidmaatschap, moet Kroatië onverwijld de tekortkomingen inzake administratieve capaciteit aanpakken die werden aangemerkt in het alomvattende monitoringverslag en ervoor zorgen dat de voltooiing van de voorbereidingen van het EU-lidmaatschap daardoor niet in het gedrang wordt gebracht.

De Kroatische autoriteiten moeten alle noodzakelijke maatregelen nemen om te garanderen dat het land op 1 juli 2013 helemaal klaar is voor lidmaatschap. Dit omvat de volledige en tijdige vertaling van de EU-wetgeving vóór de toetreding.

De Commissie zal blijven toezien op de naleving van de verbintenissen van Kroatië in de context van de toetredingsonderhandelingen, met aandacht voor de problemen die in het alomvattende monitoringverslag werden aangemerkt en, indien de omstandigheden dat rechtvaardigen, gebruik maken van alle instrumenten die volgens artikel 36 van de toetredingsakte ter beschikking staan.

Overeenkomstig dat artikel zal de Commissie in het voorjaar van 2013 een definitief monitoringverslag indienen over de toetredingsvoorbereidingen van Kroatië.

Om Kroatië te helpen met de voorbereidingen van de coördinatie van het economische beleid binnen de EU, zal het land in 2013 op informele basis deelnemen aan het Europese semester.

Van Kroatië wordt verwacht dat het verder een actieve rol speelt voor regionale samenwerking in de Westelijke Balkan, en de nog openstaande bilaterale problemen met zijn buurlanden aanpakt.